



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

**Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis  
(Köln)**

**Colonie, 29. IX. 1492**

Co[n]tra iniectores manuu[m] in clericos vel minas vel alias damna ecclesijs aut ecclesiarum p[er]sonis in quib[us] beneficiati sunt inferentes.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30901**

# Statuta

# Frederici.

De matrimoniz contrahere volentes debito modo proclamentur.

Item statutū seu mādatū pie me. domini hērici p̄decessoris nři qđ incipit. Itē p̄cipim⁹ ecclesiar⁹ platis. id. In quo p̄cepit et mādavit bāna seu p̄clamatiōes m̄rimonior⁹ int̄ spōsaha ⁊ m̄rimonia cōtracturos fieri debere tribus diebus dñicis vel festiūs a se distantib⁹. ⁊ non vna die duas simul p̄clamatiōes fieri innouamus et p̄cipim⁹ statuētes illud idem et addentes qđ in hm̄di p̄clamatiōnib⁹ faciendis et īminentibus. noīa ee cognomina p̄sonar⁹ p̄here volentiu⁹ et debentiu⁹ expresse et clare et intelligib⁹ liter ad pl̄in in ecclesia tye cōgruo re/ citata publicent ut si qđ impedimentu⁹ inter eos extiterit quo minus legitime valeat m̄rimonialiter copulari. etiam plen⁹ certificari possit de eodē. In cōtrariis facientes suspensionis ab officio et beneficio s̄niāz ferimus in his scripti.

De cautionib⁹ recipiendis in mortis articulo ab absoluēdis.

Item p̄cipimus statuimus et ordinam⁹ sub pena suspensionis ab officio quaz in contrariis facientes ferimus in his scriptis. qđ si quis rector prochialis ecclesie nře curatis et diocesis. aut eius vices ḡrens aut alius presbyter nobis subdit⁹ cui prochianū sūū excoicātū maioris excoicationis lentēta iuxta cōstitutionē prochiano a feli. re. Gregorio papa. ix. editā in mortis articulo incūbit absolue re p̄nus qđ enī absoluat. idoneam cautionē id ē fideiussoriā vel pignoraticiā si poterit. alioqñ iuratorū recipiat de satisfactione pri et excoicatori et parēdo iuri infra mensez si cōualuerit. Alioquī infra mensem post ei⁹ mortē. qđ suos fideiussores qđ se ad id obligabūt bona fide aut qđ traditionē et vēditionē pignoru⁹ receptor⁹ ad qđ idē excoicatus suic̄ he

redes si et qui pūtes fuerint consentient expresse. qđ etiā idē rector seu presbyter absoluens infra dictū mensez p̄mis̄ sa oīa et singula cū noībus et cognobi⁹ excoicati sint absoluti et fideiussores et iusdē. necnō q̄litate valore et estimatio ne pignor⁹ receptor⁹ qđ sup his opus factō sc̄iscitatur⁹ pri ad cuius instatiā talis p̄cessit excoicationis s̄niā. si copia ipli⁹ habere poterit ac officiali nřo et ligillifero curie Coloni fideliter q̄nto us nō differat intimare.

De monici ab officiali Coloni. infra terminum monitionis satisficerent sint excommunicati.

Item statuto p̄cepto fe. re. dñi hērici p̄decessoris nři inherentes qđ incipit. Itē cū plures. &c. p̄cipimus sub excommunicatiōis pena ⁊ mādam⁹. ne qđ monit⁹ auēce nřa seu officialis nři ut infra certū temp̄l. term̄ nū expressu⁹ pri de expensis vel interesse vel alias et nobis seu officiali info de cōtemptu vbi ad instatiā pris pcedatur. vel nobis aut officiali nřo ditata de contemptu. vel alias vbi ex officio pcedi cōtingit satisfaciat cōpetent. Alioqñ qđ dicto ēmino lapsō excoicationis s̄niāz in ip̄is l̄ris et scriptis latā incurrit trāfacto hm̄di term̄o nullatenus p absoluto taliter monit⁹ a dicta excoicationis s̄niā seu potius p excoicato teneatur nisi l̄ras absolutionis sup hoc exhibuerit cōpetentes. etiā si forte interueniente amicabilī cōpositione int̄ p̄eo term̄o hm̄di monitionis p̄dente p̄s ac quiscat aduersa. vel ip̄as l̄ras excoicationis subtrahi surripi vel etiā contingat ut frequētius factū didicimus suō dioce lacerari.

Cōtra iniectores manus in clēicos vel minas. v̄l. alias dāna ecclesiis s̄ p̄sois et ecclesiar⁹ in q̄bus bñficiati sunt inferētes.

# Statuta frederici.

lx.

Lez sic statutis qd incipit. Ite  
ci magnū sit scādalū, dudū p se.  
re. dñm Hēricū pdecessore, nrm  
suos suffraganeos in provinciali concis  
ho Lōlon̄ editū p clericos sacrilegū in  
clericos cōmitementes man⁹ mittēdo vi  
olentas aliquāt̄ se p̄mis̄. Enī futuris  
p̄mis̄ qd in alia p̄tib⁹ qd dolent referi  
mus in hoc calū nouim⁹ accidisse occur  
re cōplic̄es. p̄cipim⁹ et mādam⁹ oib⁹  
enganglis ta cathedralis qd alias ecclēs  
orū collegiatarū nře ciuitatis et dioceſ  
sab pena iſuspētōis qd in capitulū ſin  
gulariū p̄fonaz ferimus in his scriptis  
ſiccuſ fecerint ut iſtra tres menses a  
tē publicationis hmōt nři mādati iura  
mento qd p nouū canonici vel alii ibi  
dem ecclēſtaſco vel laicali offiſio inti  
mādū vel iſtūlū tē receptiōis ſue  
in canonici et in fratrē ſociū vel iſtūlū  
lū de pluētū dīc t̄p̄ius cuiuslibz ecclēſ  
he p̄ſtare cōſuēuit. inter cetera capla  
in hmōi turamento deſcrip̄ā iſterat  
uiſcribāt iſteri et uiſcribi et anedti  
ſuāt hāc clausulā qd ihe canonicus vel  
taliſ iſtūlatus in nullā pſonā eiusdē  
ecclēſ ſue cuiuscq̄ ordī ſue cōdītōis  
niſ exiſtar in ipa ecclēſia beneficiatā et  
iſtūlā aut que alias de gremio fues  
re cāpiendo accipiendo vel alijs in  
m̄ys enormib⁹ letalit affiſendo nō ſer  
ue p ſe vel alii publice vel occulite aſ  
num ſuſpēto et diſfuncto cōſilio ſcien  
tēcēdē nec ecclēſ ſue in bonis et re  
bus violēt̄ iſferat dāna incedijs et ra  
pijs debita iuſtice et iuriſ executione  
contentus. Iſtud eż caplū inter alia p  
hmōi canonici nouū vel iſtūlū p̄  
ſerificauit ſine fraude ut ſic ſinistra in  
cōgratiōe volūtas cautiua reprematur  
ne in actione postmodū periculosis do  
mine. qd ſi p̄ſtare noluerit vel recuſa  
uerit iſuſpētōis ſuāz quā a p̄ceptione  
fructu būficij ppter qd in ipa ecclēſia  
turamentū eſt pſtituuo ferimus in his  
ſcriptis aučte p̄tis nře ordinationis et

mandati ſe nouerit iſcidisse.

Et ſervitores dñor ecclēſtaſco pſſ  
ſunt deſterre vēſtes clericis p̄hibitas.

Lez cū p nōnulla statuta pre  
decessorū nřoꝝ et nřa clerici ve  
ſtes pāni certi coloris ſuic̄i deſ  
terre ſi ſecus fecerint penas et ſuās in  
ea p̄tē latas incurſuri. diſtricte p̄hibeāt  
ur. decernimus et declaramus ex certa  
cauſa hmōi ſtatuta mandata penasq; et  
ſententias clericos qui ex largitiōe vel  
municipiātū nřa v̄l alioꝝ p̄ncipū ſeu do  
minoꝝ ecclēſtaſco quorū familiares  
vel ſervitores exiſtūt. vēſtes hmōi colo  
ris p̄hibiti forſan deſerētes nō ſuplēti  
et locū in eis nō habere.

De quilibz tenetur in anno ſemel cōfir  
ter et ſacramētū eucharistiæ a proprio  
accipere ſacerdote.

Item ſtatuta bo. mc. dñi hērici pdecess  
toris nři ſeu p̄ceptū qd incipit. Canonis  
quoq; ſum⁹ executores. īc. In quo mā  
dato p̄cipit ut ois virtutē ſexus fides  
lis dioceſ Lōlon̄. poſtq; ad ānos diſcre  
tionis puenet. oia ſua peccata p̄t in  
cōcilio generali p̄ſtingit ſuo p̄prio ſa  
cerdoti ſe a alteri legi tie confeffuſ non  
fuerit ſaltē ſemel in āno fidelit cōſiteat  
et inuidā ſibi penitētā p̄prias virib⁹ ſtu  
deat adimplere ſuſcipiens reuerent ad  
min⁹ i festo paſche ānis ſingulis eucha  
ristiæ ſacramētū niſ forte de p̄prio ſa  
cerdotis cōſilio. ob aliquā cauſam ratio  
nable ad eps ab eius p̄ceptione duxerit  
abſtinendū. reperendo p̄ntibus inoſ  
uamus p hoc in qn predicatorū minorū  
et aliorū ordinū fratres. et alij qbus ex  
pulegio vigore cōſtitutionis dudū ſup  
cathēcra. īc. in cōcilio viennē edite v̄l  
alias id cōpetit cōfessiones ſibi cōſiteri  
volētū. libere liciteq; audire. ac eisdeꝝ  
penitētias ſponde ſalutares neenō eſide

R. i.